

خلاصه نتایج طرح آمارگیری کشتار دام کشتارگاه‌های کشور

اسفند ۱۴۰۳

مقدمه

جمع‌آوری و انتشار آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، یکی از فعالیت‌های جاری مرکز آمار ایران است که از سال ۱۳۴۷ تا کنون ادامه دارد. اطلاعات آماری که از این طریق در اختیار برنامه‌ریزان، مسئولان اجرایی و محققان کشور قرار می‌گیرد، هرگاه با سایر اطلاعات موجود در زمینه توزیع جغرافیایی جمعیت کشور، واردات و صادرات و کشتار غیر رسمی تلفیق شود، از دیدگاه‌های زیر می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد:

۱. محاسبه عرضه سرانه گوشت قرمز به عنوان یکی از شاخص‌های وضعیت اجتماعی و اقتصادی؛
۲. تخمین برخی از اقلام آماری مرتبط با کشتار دام، از قبیل پوست، روده، کله، پاچه و اندرونه؛
۳. تغییرات میانگین وزن لاشه، به عنوان شاخصی برای شناخت وضع مراتع کشور؛
۴. برنامه‌ریزی برای واردات احتمالی گوشت و توزیع صحیح آن در کشور.

از ویژگی‌های مهم آمار کشتار دام کشتارگاه‌های کشور، استمرار و سرعت اجرای مراحل جمع‌آوری و استخراج آن است که در نتیجه می‌توان به سرعت و در فاصله‌های زمانی کوتاه از اطلاعات حاصل برای برنامه‌ریزی استفاده کرد.

در استفاده از آمارهای این گزارش لازم است نکات زیر، مورد توجه قرار گیرند:

- آ) این آمار، شامل اطلاعات مربوط به کشتار دام در مناطق روستایی خارج از پوشش شبکه دامپزشکی نمی‌شود.
- ب) آمار ارائه شده فاقد اطلاعات مربوط به ذبح غیر مجاز در شهرها است.
- پ) کشتارگاه‌های مجاز بخش خصوصی نیز در این آمارگیری منظور شده‌اند.

آمار کشتار دام در اسفند ۱۴۰۳

- مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه اسفند، بر حسب وزن لاشه‌های کشتار شده ۴۱۰۲۱۷ تن بوده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گوسفند و بره ذبح‌شده در ماه اسفند، ۷۲۰ هزار لاشه به وزن ۱۵۰۰۸۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۷۳۴ هزار لاشه به وزن ۱۵۰۰۹۲ تن بوده است. استان تهران با ۱۵۱ هزار لاشه بیش‌ترین تعداد، و استان خراسان رضوی با وزن ۳۸۱۳ تن بیش‌ترین وزن را در این ماه به خود اختصاص داده‌اند.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف بز و بزغاله ذبح‌شده در ماه اسفند، ۱۵۳ هزار لاشه به وزن ۲۰۴۲۰ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۱۵۱ هزار لاشه به وزن ۲۰۴۱۸ تن بوده است. استان اصفهان با ۴۳ هزار لاشه به وزن ۶۲۴ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو و گوساله ذبح‌شده در ماه اسفند، ۱۰۰ هزار لاشه به وزن ۲۲۸۰۴ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۹۲ هزار لاشه به وزن ۱۹۸۱۹ تن بوده است. استان تهران با ۲۱ هزار لاشه به وزن ۳۰۷۱۰ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف گاو میش و بچه‌گاو میش ذبح‌شده در ماه اسفند، ۲۰۲۳۹ لاشه به وزن ۴۴۹ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۲۰۱۱۲ لاشه به وزن ۴۲۶ تن بوده است. استان خوزستان با ۱/۳ هزار لاشه به وزن ۲۵۶ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- تعداد لاشه‌های قابل مصرف شتر و بچه‌شتر ذبح‌شده در ماه اسفند، ۲۰۳۲۰ لاشه به وزن ۴۵۷ تن بوده که این تعداد در ماه مشابه سال قبل، ۳۰۷۵۴ لاشه به وزن ۷۲۷ تن بوده است. استان اصفهان با ۵۰۷ لاشه به وزن ۱۱۸ تن بیش‌ترین تعداد و وزن را در این ماه به خود اختصاص داده است.
- در ماه اسفند، متوسط وزن یک لاشه گوسفند و بره ۲۰/۹۶ کیلوگرم، بز و بزغاله ۱۵/۸۳ کیلوگرم، گاو و گوساله ۲۲۸/۸۰ کیلوگرم، گاو میش و بچه‌گاو میش ۲۰۰/۶۴ کیلوگرم، و شتر و بچه‌شتر ۱۹۶/۸۷ کیلوگرم بوده است.

مقدار تولید گوشت قرمز در کشتارگاه‌های رسمی کشور در اسفند ۱۴۰۳ نسبت به ماه قبل (بهمن ۱۴۰۳) در حدود ۱۸ درصد افزایش داشته است. همچنین مقایسه عملکرد کشتارگاه‌های رسمی کشور در اسفند ۱۴۰۳ با ماه مشابه سال ۱۴۰۲، نشان‌دهنده افزایش ۷ درصدی مقدار تولید گوشت قرمز است. مقدار تولید گوشت در اسفند ۱۴۰۳ نسبت به ماه مشابه سال ۱۴۰۲ برای گوسفند و بره، بز و بزغاله تغییر اندک، برای گاو و گوساله ۱۵ درصد، برای گاو میش و بچه‌گاو میش ۵ درصد افزایش و برای شتر و بچه‌شتر ۳۷ درصد کاهش داشته است.

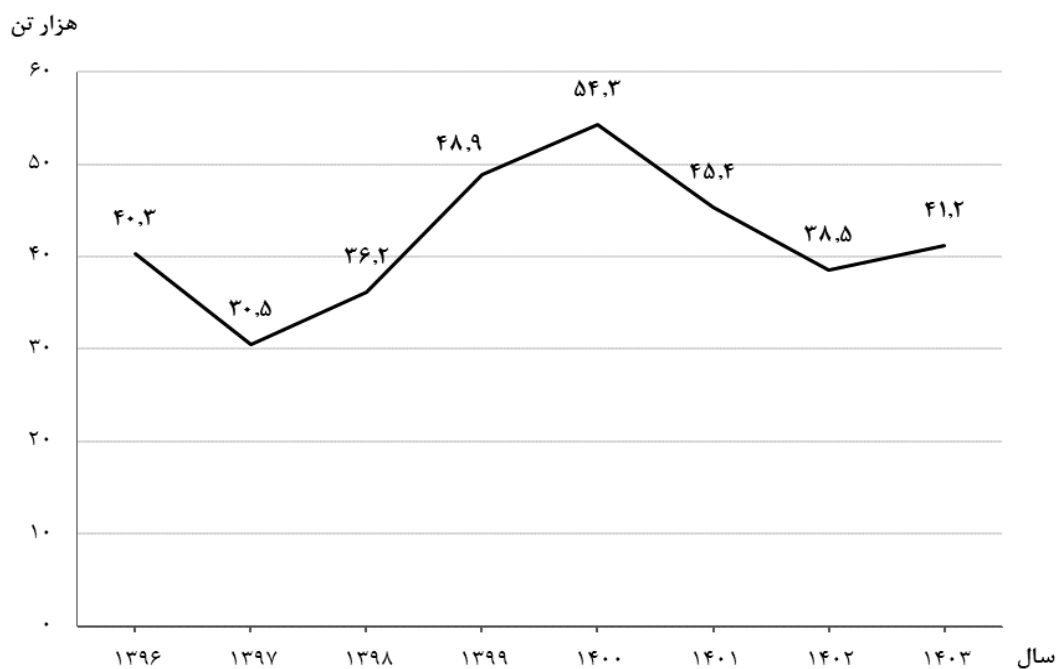
بررسی نتایج حاصل از سایر طرح‌های آمارگیری در زیربخش دام نشان می‌دهد که بخشی از کشتار دام، به‌ویژه دام سبک، در خارج از کشتارگاه‌های رسمی انجام می‌شود، که آمار مربوط به این نوع کشتار در گزارش حاضر لحاظ نشده است.

جدول ۱ - تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه اسفند ۱۴۰۳ و درصد تغییر آن نسبت به ماه مشابه سال قبل

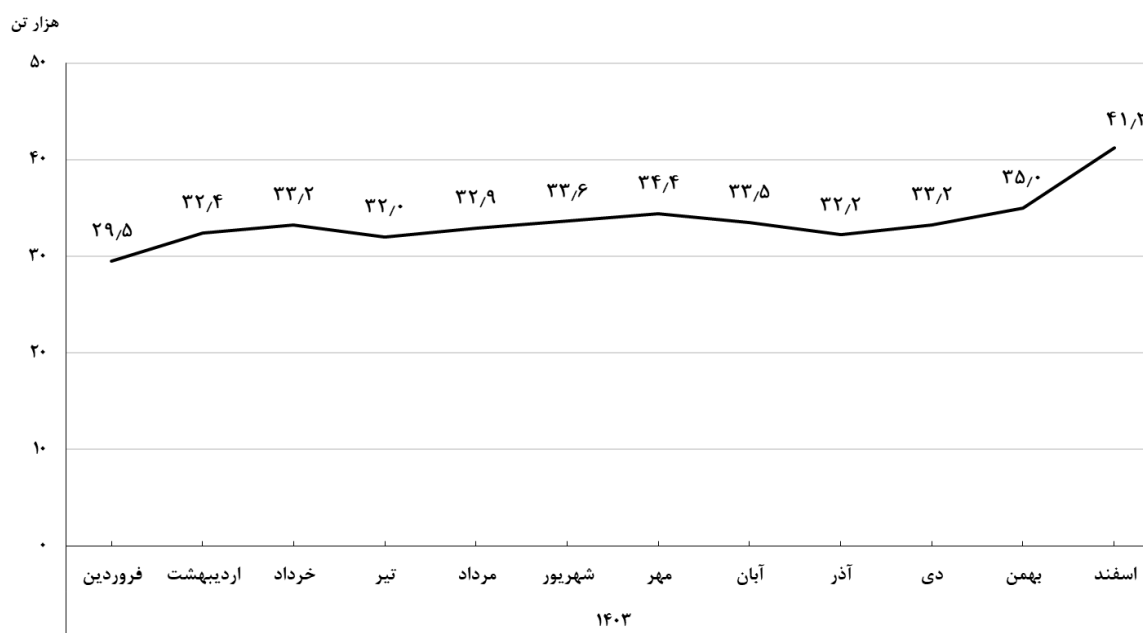
دوره زمانی	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
اسفند ۱۴۰۲	۷۳۴۳۱۰	۱۵۰۶۰۷	۹۱۰۹۹۵	۲۰۱۱۲	۳۷۵۴
اسفند ۱۴۰۳	۷۱۹۷۲۴	۱۵۲۸۸۲	۹۹۰۶۶۷	۲۰۲۳۹	۲۳۲۰
تغییر	- ۲%	۲%	۸%	۶%	- ۳۸%

جدول ۲ - وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح‌شده در کشتارگاه‌های کشور در ماه اسفند ۱۴۰۳ و درصد تغییر آن (تن) نسبت به ماه مشابه سال قبل

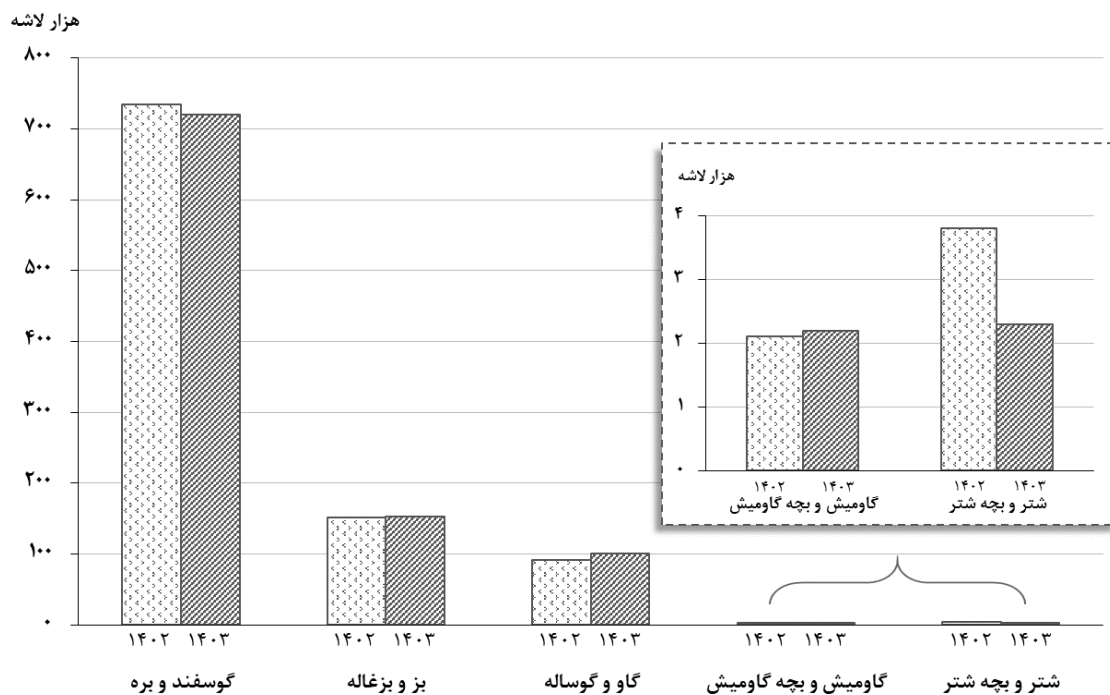
دوره زمانی	جمع	گوسفند و بره	بز و بزغاله	گاو و گوساله	گاو میش و بچه گاو میش	شتر و بچه شتر
اسفند ۱۴۰۲	۳۸۰۴۸۲	۱۵۰۰۹۲	۲۰۴۱۸	۱۹۰۸۱۹	۴۲۶	۷۲۷
اسفند ۱۴۰۳	۴۱۰۲۱۷	۱۵۰۰۸۷	۲۰۴۲۰	۲۲۰۸۰۴	۴۴۹	۴۵۷
تغییر	۷%	- ۰/۰۳%	۰/۰۸%	۱۵%	۵%	- ۳۷%

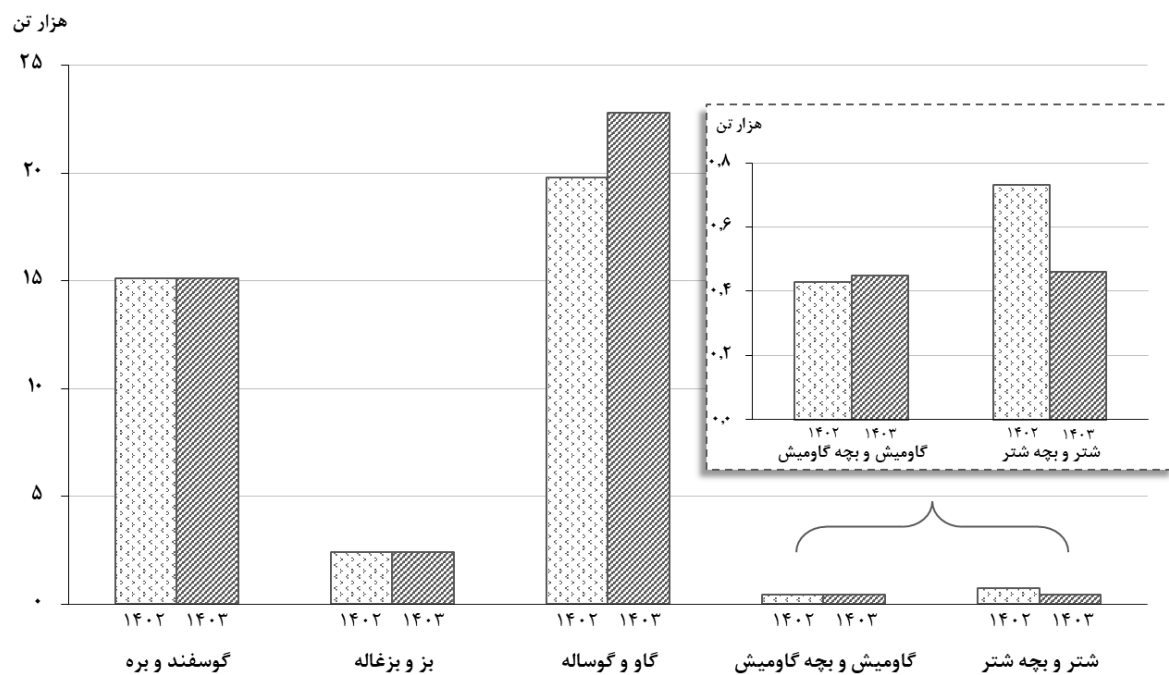
شکل ۱ - روند تغییرات عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ماه اسفند سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۳

شکل ۲ - روند تغییرات ماهانه عرضه گوشت قرمز در کشتارگاه‌های کشور در ۱۲ ماه اخیر

شکل ۳- مقایسه تعداد لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در اسفند ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳

شکل ۴- مقایسه وزن لاشه‌های قابل مصرف انواع دام ذبح شده در کشتارگاه‌های کشور در اسفند ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳